

APELES MESTRES, AUTOR
DE «QUENTO DE NADAL»

ULTIM FOLLETÍ de
GENT D'ARA.

15 cèntims

Competència

Els ciutadans que passaven per l'estret carrer, se compadïen al veure aquell joyíncel, que, in mòvil, arràn de terra, sols aixecava els ulls pidolaires, esguardant les butxaques, esperant que n'eixís qualche pesset pera anar a parar al mocador estés davant de les cuixes magullades.

Quan queya alguna moneda, el mendicant la recullia ab la sola extremitat que li restava o sia ab la mà esquerra, col·locantla cuidadosament, ab simetria, al costat de les altres monedes escampades pel blanch mocador. En quan a la netedat del mocador hi era molt premírat el mendicant; li agradava que ressaltés blanch com glop de llet del negre empedrat de la estreta vena ciutadana.

Aquell piló de carn, aquell cos jove sense cames y ab un sol bras, s'hi guanyava be la vida en aquell barri. El carrer, encara qu'estret y fosch, era de molta passada y eren ben poques les persones que no sentissin compassió davant d'aítal desgracia. Fins el mendicant era tot lo felís que's podia esperar, donada la seva trista condició de lo que n'era bona proba la rialleta que constantment li entreobria els llavis, d'un vermell tan viu com el clavell que's colocava darrera una de les orelles, que amanyagava algú rull de la clenxa partida ab molta cura.

Quan arribava la nit y s'encenien els llums del carrer, el mendicant, pera ser vist, brandant el cos, apoyat en el bras solitari, anava a col·locarse sota d'un llum, quina claror queya de plè damunt del blanch mocador, clapejat per la negror de les monedes.

Més tart, quan ja sols passava de tart en tart alguna persona y el burgit de tot el dia esdevenia quietut y calma, el captaire recullia el mocador pels quatre extrems, hi buidava la calderilla que s'havia anat amagant durant el dia, ajudat

per les dents feya un nus y s'ho ficava tot entre la camisa y samarreta.

El pobre esguerrat se treya un bon jornal, un jornal que segurament no hauria arribat a guanyar usant les dugues cames y el bras manco. Però ja se sab que res es durable en aquesta vida y tampoch ho devia serho el guany del esguerrat.

Un día al dirigir-se al seu lloch acostumat, va rebre la trista sorpresa de trobar una dòna ab un sol bras y una sola cama y bornia ademés, que a deu passes d'ell, se disposava a ferli la competència. El mendicant va enrogir de rabia y més encara quan va arribar la nit y vegé que'ls seus interessos havien sofert una forta rebaixa.

Els dies s'anaven desgranant y el pobre esguerrat se fonia de consumpció al veure que inspirava més llàstima la seva competidora qu'ell. Fins li venien intencions de ferse tallar la mà solitaria o be ab ella arrencar la cara a n'aquella dona qu'era el seu torment. Però tan una cosa com l'altre eren bon xich exposades. Què faria sense aquell bras que li feya tan servey? Y si's decidia a pegar a n'aquella dòna, quí dels dos perdria? Segurament ell; car a n'ella encara li restava una cama y una crossa que podia manejar molt bé en contra seu.

Varen escolar-se més dies y els dos esguerrats seguien mirant-se de cua d'ull. Cap d'ells podia sofrir a l'altre; però feyen l'indiferent, donant-se de tant en tant, dissimuladament, ràpides llambregades d'odi, que creixia a proporció de les clapes que veyen en el blanch mocador del vehí. Fins en lo del mocador no tingué pietat del infelís aquella captaire y també l'extenia inmaculat en la negror del sol del estret carrer.

Una vegada el mendicant va veure arribar la nit, encendres els llums y apagar-se la remor de la gent, havent recullit una miseria, mentres s'embutxava la seva competidora bon nombre de monedes,

segons deixava endevinar el soroll que arribava a les orelles d'aquell tros d'home, arrambat melancòlicament a l'humida paret. Allò ja era massa: no podia tolerarho de cap manera. Les galtes del mendicant s'esgrogueiren primer per agafar totseguit una rojor de foch. Els seus ulls treyen llampechs d'odi, esguerdant ja cara a cara a la esguerrada, que feya el distret... Aquell despreci va acabar d'encendreli la sanch y arreplegant d'una arpada el mocador, va embutxacàrsel, avensant després vers aquella dòna, balancejant el cos com el batall d'una campana.

La pidolaire l'esperava impassible, serenament. Per fi ell va arribar davant d'ella, y esguardantla terriblement, va exclamar ab veu fosca:

—Això s'acaba avuy. No tinch ganes de vèureushi més en aquest carrer.

Aquella va somriure ab despreci, tot dientli:

—Que'n sou l'amo potser? Me sembla que no tinch de demanarvos permís pera posarme allí ahont me dongui la gana.

L'esguerrat va veure que per aquell camí no aniria enlloh; era precis obrar ab violencia, escanyarla si era precis... Però aleshores se vegé petit, petit sota d'aquella dòna a la que ab prous feines li arribava a mitga crossa. Tampoch era possible obrar ab violencia... Y si tractés de ferla entrar en rahó, exposantli els greus perjudicis que li reportava la seva competencia? Si, era l'unich medi, calia decidir-se.

El captaire va parlar amablement, amigablement, y aquella dòna també va contestar ab veu suau despullada de la asperesa ab que havia parlat poch abans.

Tot parlant y queixantse, va sentir el captaire fondres poch a poch l'odi vers aquella dòna. Y la conversa va anar allargantse fentse cada vegada més inti-

ma, com si la desgracia els atrayés, convertintse tot l'odi que s'havian portat, en una mútua simpatia... Fins varen arribar a contarse llurs vides y el jornal que's treyen. Ella l'havia passada molt magre fins el día que va decidir explotar aquell carrer. Però al decidirse no havia cregut ferli cap mal, car suposava que ja tenia la seva parroquia. Lo que havia passat era que per ser dòna devia haver inspirat més llàstima y se treya un jornal doble al qu'ell guanyava en els seus millors temps...

Els ulls del mendicant s'aclariren, y la seva mà va acariciar els rulls que li queyen pel front. Va tossir dues vegades, per donar pas a les paraules y ab veu baixa, aclucant els parpres, vergonyosament, digué:

—Si vos volguessiu prou els dos podríem fer bons negocis.

—Còm?

—Oh molt facilment; vos sense moureus d'aquí y jo anant a un altre carrer que sé, fariem bones ganancies. A la nit les ajuntariem, dels dos guanys ne fariem un, un com el sostre ahont viuriem y el llit ahont dormiriem...

La esguerrada comprengué y el seu ull bo va resplandir, fixantse en el galant que tenia sota d'ella. Mes una ombra de desconfiansa va ferli mormurar:

—Si acàs serà precis passar per la vicaria...

—Per allí ahont vulguis, dòna! Ja veuràs que'n anirem de bé.

El carrer restava desert. Era molt tart y calia anarsen. Galantment ell va arreplegar la calderilla del mocador d'ella y va entregarli cerimoniós, arrencant després a caminar, ditxosos, satisfets del pacte, sorollant el carrer ab la crossa d'ella y balancejantse ell com el batall d'una campana en un tritlleig de festa.

MARIÁN GRAU

Vida d'estudiant

II

LA REVISTA

*Darrera els soldats
y els civils montats
la turba s'espera.
Allunyat se sent
clarineig valent.
El sol enlluerna.*

Tarari-i.

*Armes, helms, corcers,
vestits cridaners,
clarins y cimeres,
als plàtans primers
s'ovira que venen.*

Tararé-é.

*Al mitg, cavallé,
s'hi afigura bé
el monarca. ¡Alerta!
La gent mou el cap,
s'alsa de puntetes.*

Trap-trap.

—¡Ja vé! Ja es aquí!

Tararé é, tarari-i.

*—¡Visca el Rey! Impera
alegre y sei é
clavat a la sella.*

*Entre un galopar
y un gallardejar
d'or, de sang ardenta,
d'argent y plomalls
que al bell cim voleyen,
somriu a la dreta,
saluda a la esquerra.*

*Salúdantlo molts,
també a les banderes;
l'aclama algun crit.
S'allunya el brugit,
y el poble al darrera.*

*Tarari i, trap-trap,
tararé-é, trap-trap.*

*Pel nostre davant
passa un estudiant
ab una encisera
bruneta, radiant,
polida y discreta
com un diamant:
molt gaya parella...*

—Oh là! ¡Bon viatge!...

*Ab aquest bagatge
perdràs la carrera—
diuen al dítxos
altres estudiants.*

*Després, cumplidors
ab la damisela
com ab senyor Rey,
com ab les banderes,
la arruixen de flors:*

—¡Adeu, tu princesa!

tarari-i

—dolsa—

tararé é

—revna.—

Ella a tots somriu:

—Gracies! els hi diu.

D'amorosa lley

*els companys s'alteran;
sos ulls de vint'anys
espurnant d'afany
demanen almoyna
dessota la boyna
que ls rissos conté,*

¡Ay, quina revista!...

tarari i

¡Ay, quina conquesta!...

tararé-é.

*Creurien que's fonen
en l'espai seré
llessamins y roses
clavells y lloré.
Al lluny clarins, sonen
tarari-i, tararé-é.*

JOSEPH LLEONART.

Pàgines festives

FINS A LA FÍ NINGÚ ES DITXÓS

Aquell vell aforisme de que «les montanyes no's troben y les persones sí», es una vera realitat, que no treu pas a cap dubte.

Y perquè's vegi clarament que aixís es, demostraré que lo manifestat, revesteix una rahó pura, entre lo passat ab el meu bon amich Francesch Solá y l'Andreu Fontseré, xicot avuy sumament rich degut al abràs fraternal d'aquesta Fortuna, tan simbòlica segons per quí y tan acaronadora per altres.

En Francesch y l'Andreu eren estimats companys, quí may se deixaven ni a sol ni a ombra: les voluntats d'un y l'altre se confonien en un sol desitg, y això feya que tothom els vegés de molts jovenets anar arreu plegats, com si talment fossin entranyables germans. Però...—aquest però que sempre es burxa que torba paus y tranquil·litats—vingué un dia fatal, que tan en Solá com en Fontseré, s'enamoraren d'una mateixa dòna, que era la minyona d'una casa de dispeses del carrer de Xuclá, xicota que parlant sincerament, ni com a dots morals ni materials tenia gaire que envejar, per ser motiu de que aquells íntims condeixebles comensessin a sentir-se antipatia y a la vegada engendrarse mutuú odi, arribant al extrem de que un se separés de l'altre d'una manera cruel y fins criminalment si's vol, car en certes ocasions al trobar-se els dos per la Rambla o en qualque altra via, feyen el discret sense canbiarse l'insignificant salut, que era lo ínfim a que podien arribar quins durant un rosari d'anys compartíanse penes y glories.

Ab tot, en Francesch, sortí triomfant, y logrà després de molta tàctica... y quartets, guanyar l'amistat de la minyona, sentintse orgullós y fent marcades probes, que no deixaven de passar en despercibiment del bó de l'Andreu.

Aquest, que també havia posat afecte a la noya, potser més que'l que li tenia son amich, al veure'l desaire de l'Agneta—nom de la minyona—y al compendre que era víctima d'un dolor cruel, se decidí a pendre una determinació, que, en lloch de serli dolorosa, li fou la bonatxosa y inesperada sort que may havia

ni hauria pogut imaginar-se en tota sa joventut.

**

Amo y senyor del camp d'acció en Francesch, procurà casarse ab el seu *ídol* de cuina, y temerós encara que li fessin nova presa, procurà que en el bisbat y en la parroquia de Bethlem enllestissin els papers a fi de esquivarse tota angunia y quimera.

Un mes y mitg després, les campanes brandaven en senyal de gaya festa, al mateix temps, la sirena d'un vaixell, xiulava y es donava a tota màquina ab destí a Mèlich emportantsen a n'el desenganyat Andreu Fontseré.

En Francesch un cop contret matrimoni, procurà indagar què s'havia fet del seu company, y procurà conciliar l'amistat fent veure al amich, que era bogeria lo que passava entre abdós; però no trigà gaire en sapiguer que, resolt de cop y volta, l'Andreu, marxà per la via de New-York a n'aquella terra americana, anhelós de trobar afortunada aventura y cap més *raspeta* que li torturés el cor, com havia fet l'ingrata Agneta.

**

Passem els aconeteixements esdevinguts ab vinticinch anys: parlem solsament de que mentres en Francesch cad'any aumentava la *prole*, no duhent may pantalons de propietat, ni gosava de la vida a pesar d'esforsarse en treballar dia y vetlla, passant miseries y ver, gassades, en Fontseré entrà de dependent en un comer de sederfes d'aquella plassa, fentse guanyar les simpaties, acabant als pochs anys essent quefe, y més tart entrant a la rahó social, quins beneficis anyals li produien liquidacions sumament esplèndides: això y afegeint el casori que feu ab una filla del país noya sumament rica, fou l'història del *expatriat* voluntari, revés del *patriota*, condemnat ab dòna, cinch noys y tres noyes, presentalla d'una escena còmica y tràgica en son fons.

**

Fa pochs dies, que en una taula de l'Orient hi havia cert senyor prenent cafè, fumant un excelent tabach habano.

Passava apropat per l'acera ahont hi han afilerades les taules, en Solà tot cap-ficat, mal vestit, y ab els ulls enfonsats a les conques, causa de disgustos que aclofaven al pobre home.

L'esmentat senyor del cafè s'aixecà sorprès y cridà fortament:

—Francesch! Francesch!

En Solà se girà sobtat d'aquella veu inconeguda y se plantà al enfront del qui'l cridava.

—Dispensi—exclamà l'aclaparat home—no tinc el gust de conèixer...

De moment l'Andreu cregué que'l seu antich amich procurava esquivar tota conversa, servant rancunia que de bona gana no volia desterrar.

—Tan inhumà ets?... Te creya més bon cor, y creume, m'estranya ton procedir després de tants y tants anys... No'm coneixes?—preguntà novament l'Andreu somrient maliciosament.

Un llampech creuà pels ulls del pobre Francesch. Quedà anonadat, y s'abrassa fortament ab ell.

—Andreu! Amich del cor! Tu ets l'ofès! Perdònam! Aquest el feu seure aprop seu y manà al mosso servís cafè pel amich y mitg canet de cervesa per ell.

Parlaren de tot: de l'infantesa, de les entremaliadures fetes al mestre a l'escola quan ballels, y ressucità la conversa a la jugada de la minyona de la casa de dispeses del carrer de Xuclà.

—No'm parlem—exclamà en Francesch amargament.

—Y això? No ets felís?—digué l'Andreu ab sentiment al veure l'expressió dolorosa del seu company.

—No sé lo que es benestar y ditxa! Estich pobre y curull de miseria—digué l'home escapantseli veres llàgrimes de sentiment y dolor.

—No t'amohinis! Plàume haverte trobat. Jo soch riquíssim y faré que no sigui la teva vida tan argelagosa. Al embarcarme tu faràs parell ab mi: deixaràs una cantitat a la teva esposa, pera que no manqui res als teus fills, y buscaràs la felicitat segura al meu aprop; car ningú més que a tú, jo dech la meua sort y la meua ventura: crech que es lley pa-

gar gratitut per fortuna feta. Aixís es que ja sabs mon determini.

S'acostà una noya a la taula dels dos amichs, anunciant la reventa de bitllets del sorteig que estava a punt de sortir. L'Andreu ne comprà un y'l regalà al amich dientli:

—Té, si treus, dòneu als teus fills.

Y aixecantse de la cadira els dos, quedaren ab que en Francesch marxaria, avistantse abans diferents vegades.

L'alegria fou immensa per uns y altres; y per colmo de goig, volgué la sort petonejar de plé a n'el martir quasi etern!

El 8.357, número comprat, havia sortit del bombo ab la primera de coll...

De desd'aquell dia que'n Francesch y parentela han sigut ja més felissos!

Es cert l'adagi: *Fins a la fi ningú es ditxós.*

EMILI GRAELLS CASTELLS.

Redempció

La Joana havia agafat el minuscule full de calendari y's disposava a ficarlo dintre 'l gros llibre que tenia damunt la falda. *Novembre 17.* deya ab lletres de foch aquell trosset de paper que ningú hauria recollit si s'hagués arrossegat per terra. La Joana si que l'hauria anat a cercar lluny aquell full de calendari, molt lluny, si may l'hagués perdut. Era el seu deslliurador, el seu enamorat qui li havia fet present d'aquell *Novembre 17.* perquè'l guardés com cosa sagrada, y prou que'l guardaria la pobre Joana aquell paperet hont segurament s'hi marcava'l día més transcendental de la seva vida!

Ella no n'havia sapigut res de lo que era viure fins que va toparse ab aquell esser plé de bondat, plé d'altruisme. No, no ho eren pas de vida aquells dies passats reclosa dintre les parets humides y fosques d'un carrer vell de la ciutat. No, no era vida lo que li portava aquell

home repugnant que la tenia fermada allà en aquell rònech pis per satisfer sol-sament les seves més brutals passions. Veritat que en raptos d'esboggerrament també li deya que l'estimava, mes quina diferencia de les paraules serenes d'amor del seu nou enamorat! Quan aquest li parlava, recordava be que li feya aixecar els ulls al cel y li deya:—Joana, Joana meva, aixís, mira: amunt, sempre amunt y fuig tot lo que puguis de les miseries dels homes. Si, Joana meva, no vulguis may tacar la teva ànima ab els esquixos de fanch d'aquest món plè de xorquetats. Mira sempre cap a les cimes de les montanyes, amunt... amunt... allà ahont s'hi assenten les hermites blanques. Si, Joana, si, no te'n recordis dels *temps passats*. Fugimne de la ciutat y anem a viure la plasidesa del nostre poble. No vulguis recordarten d'aquells besos passionals que un home sense entranyes posà per

primera volta damunt el teu cós de verge. Oblidaho tot, que jo també ne sé d'oblidar. Fugim, que jo vuy ensenyarte quín es el camí de la vida. Tinch desitjos de que vinguis ab mi als peus de les valls per mostrarte com les fonts s'esmunyen y els rius canten, vuy que frueixis lo que no has fruit, vuy que la teva vida sia plena d'espiritualitats, vuy que vegis en mi un enamorat seré que sab refrenar el cor ab el cap quan es menester. Vina que anirem als boscos y oirás la merla com canta ficada al mitg dels pinars. Vina, amor meu, vina... . . .

Quin goig més íntim experimentava la pobra Joana cada volta que de dintre'l gros llibre ne treya aquell minuscule full de calendari en el qual s'hi llegia, ab lletres, de foch la data inesborrable del seu deslliurament!

FRANCISCO X. VERGÉS.

NADALA

*La nit es freda, freda y gelada,
les llars no aixequen ja son encens,
sols el gos lladra per la encontrada
y guspireja Venus daurada
pels cims serens.*

*Al punt de mitga nit
un núvol ha florit
de la blavor serena,
un núvol resplendent
de lluissors d'argent
que tot ho enllumena.*

*El mon se deixondeix,
creyent que l'alba neix;
els aucellets refilen,
esclaten poms de flors
de cèliques alvors
y al cel estels titilen.*

*Y's bada al mitg d'un prat,
un llir immaculat,
d'excelsa gentilesa,
que s'apropa suaument
com d'un pressentiment
de maternal dolcesa.*

*Y el núvol resplendent
de lluissors d'argent
devé tot harmoniós;
germina dintre seu
un borrelló de neu
que, generós, envia...*

*Y a rítmiques volades, avall papalloneja
aquell borrelló cándid com un sospir nevat;
floreja que'l neu caure, de lluny el petoneja,
els astres que se'l miren ne senten forta enveja,
mes ell cerca les flaires del llir immaculat...*

J. FORN TALLÓ.

Necrologia

Orlada de negre naix avuy la meua crònica. Dos escultors catalans han mort la darrera setmana y cal que aquí consignem llurs noms ben estimables.

Joseph Alcoverro l'un, tarragoní, quina obra capital fou «El valor», estatua alegòrica que li valgué medalla de primera classe a la Exposició Nacional de 1897. A Madrid, ahont sojornava, s'hi troven escampades moltes obres del malaguanyat artista que posen el seu nom en un lloch forsa envejable: recordem les estatués seients de don Alons el Sabi y de Sant Isidro, ornant la grahonada de la Biblioteca Nacional; la de Balmes en la portada del Ministeri de Foment; la de Berruguete en el Museo Arqueològich y el monu-

ment de Mendizábal en el carrer de la Princesa. Sobressortí també en la escultura relligiosa de la que'n deixà belles mostres.

D'en Joan Samsó, mort també a Madrid, y que conreuà també preferentment aquest darrer genre, hem de citar les dugues obres que li donaren més renom. «La Verge mare» es una d'elles que li valgué medalla de primera classe en la Exposició Nacional de Belles Arts, essent exposada després en la Universal de París. Y l'altra prou coneguda, es «La Concepció» qu'es venera en la parroquia d'aquest nom, de Barcelona, hermosa imatge policromada qu'en son temps al esser exposada, produí veritable sensació.

Pau y un recort de gloria pera'ls dos artistes!

A ca'l Esteve y Comp.*

Si esdevé, amichs llegidors, qu'encamineu els vostres passos en els vostres romiatges quotidianos, vers el carrer de Santa Agna, ab seguretats que ateurà vostres esguards curiosos l'aparador de ca'l Esteve, replè sempre d'aquells objectes en quina contemplació s'hi delecten els ulls y quelcòm més. Y si teniu present que'n la sala d'aquella casa hi sovintegen belles mostres d'art y manifestacions escullides de selectes artistes, hi entrareu encogits el primer día, atrets per la mel d'aquell rusch y després vostres visites devindràn una habitut.

Si ara hi aneu, podreu gaudir d'un seguit d'impressions mallorquines en les que son autor en J. Armengol, ens evoca les visions d'aquella terra al través d'un temperament plàcid, tranquil, distint de la visió somniadora, encesa y violenta de la que hem vist usar artísticament y fins abusar. Resumint, hem de dir que la exposició Armengol, sense entusiasmos, està bé, y ho dihem ab la sinceritat mateixa que rellú en les seves teles.

Fórem obsequiats ab una postal, reproducció d'una xamosa mallorquineta, quina original es molt ben resolt y que merescudament mostra'l cartellet desitjat.

A «La Gruta»

* Ben acullit per l'amo de l'hostal y taulell de beguda d'aquest nom que per son caràcter ens recordà llunyanament els «Quatre Gats» de bona memòria, examinà Dafnis ab profunda simpatia l'aplech d'obres que en un reduhit lloch han ajuntat uns quants artistes joves y prometedors, iniciant una idea de la que s'entoven malhauradament poch seguidors; això es, aquestes petites exposicions en les que, tot y servint pera encoratjar als joves artistes y fer arribar al públich llurs obres transitories, s'hi descobreix sovint la guspira que ab el temps esclata ab la magnificència d'un nom que firma hermosament una superba obra definitiva.

Nostres aplausos més sencers, donchs, a n'aquell estol d'artistes, entre quins noms recordem els d'en Tersol, ab uns fermes aiguafortos exposats ja temps endarrera al Círcol Artístich, Gili Roig, Vives, Corral, Ortí, Pujadas, Campuzano y potser algún altre que no

recordem (paissatges, impressions, dibuixos llaipsis). Y en el rengle de caricatures, molt més nodrit y notable que l'altre, hi hem llegit els següents noms: Bon, Farré, Angla, Grau M., Jou, Bonet, Wetton, Planas. Cal també mencionar les escultures de'n Mayoles «El deliri» de'n Rafi, el trempat amo de l'hostal qui demostra disposicions ben falagueres y al qui encoratjem pera dedicarshi amplement y una mascarilla de'n Pólvora, quina exposició a ca'n Parés anunciada per la propera setmana esperem ab desitg.

Y per acabar, consignem una nota que a Dafnis, lleminer de mena, li ha semblat el comble de l'humorisme, tot hi essent pera convidar a una exposició humorística. La tarja de convit era una paperina, mes malhauradament... era buida!!!

Ni un trist confit...!!!

DAFNIS.

Atxa, ha rebut y ha de parlar de Aiguafortos de Cassimir Giralt, *Lo Ball dels bastons*, quadro lirich de gimnástica rítmica, original de A. B. y de les obres de don Anton Pané y Galán: *Ballant s'infla*, *Els amors de una viuda*, *Escudella de pagès*, *La colla dels esguerrats*, y de les d'aquest mateix autor y de don Joan Martorell, *Magnetisme y sonambulisme* y *Vengança d'amor* aixis com de la comedia *La coupletista*, de don Joan B. Ortí. Ademés ha rebut també y'n parlarà ben d'hora: *Fets y paraules del Mestre Blay Martí*, per Alfons Maseras y un bonich exemplar de *La Santa*, de senyor Giol.

D'aquesta hermosa comedieta que ha obtingut tant d'èxit, ja'n parlarem com se mereixia en un dels nombres passats, quan s'estrenà. Avuy sols direm que està escrita ab amor, ab compte y que forma un bonich llibre.

Per acabar avuy, cal fer constar que'n el nombre passat al parlar del *Rey Lear*, per error de caixa déyem que costava sis rals y això no es cert. El *Rey Lear*, com totes les obres de Shakespeare que's publiquen en la «Bi-

biblioteca dels Grans Mestres», costa una pesseta. Fem la present rectificació en honor a la veritat y Atxa demana que's dispensi aquesta petita falta deguda en part a sa mala lletra. Ho confessa.

ATXA.

PRINCIPAL

Ignoscentada en porta. Està ensajantshi un nou *detective*, conseqüència burlesca del primer, escrita per en Salvador Bonavía. Se diu que'n Santpere, el popular actor, l'interpretarà aquest *detective* casolà. No serà gens estrany, donchs, ab tants bons elements combinats, que aquesta conseqüència en perspectiva tingui el dò de feros riure per les butxaques.

Altres atraccions se preparen pel dia d'Ignoscents. Se parla d'una conferència transcendental, parodia d'altres transcendències...

Se parla... però nosaltres, ni una paraula més. No volem, ab la nostra indiscreció, treure l'interès de la sorpresa al programa que els del Principal s'han empescat.

ROMEA

Allò de *Les cansoneres* ha estat una *rifada* en tota regla. El senyor Jordi Montserrat, *arreglador* de l'obra, es un *Prescalis* pitjor que aquell altre que, al final de *Les cansoneres*, surt perseguit pel poble... Sort de l'indulgència, excessiva, del públic de la casa! Y no 'n parlem més perquè'ns fem càrrech de les flaqueces humanes... del home, per Montserrat que siguin. Nia Sierramorena, vaja!

També a Romea, per Ignoscent, ens la preparen bona. Els actors de la casa ja han comensat a escamar-se perquè's creien estar ensajant una obra d'en Rusiñol... y ara resulta que'n Rusiñol els nega la paternitat de la *Deria*. De totes maneres, ells no's donen y molts dels que coneixen la pessa de referencia tampoch se donen. Veurem, al cap d'avall, a qui hauré de donar la rahó. A hores d'ara només se sab d'en Juanito que estigui ben segur de tenir-la.

Ens consta que hi ha apostes y àpats y resopons en perspectiva, sobre aquest particular... Ens consta que hi ha hagut discussions, encara, y que més n'hi hauràn si la cosa no's posa en clar desseguida... De manera que, a Romea, han comensat els Ignoscents abans d'hora.

Ja direm, un cop esbrinat, si es en Rusiñol o es en Franquesa el que, ab tanta gracia, ha sabut intrigar comedians y amichs de la casa.

Per Ignoscents deu estrenarse també *L'hostal de la platja*, sàinet del popular autor en Ramón Ramón y Vidales.

La clínica del embut. Comedia en tres actes, per Francisco X. Godo.

Aquet autor de *La clínica* tant aviat us vol fer plorar com s'empenya en fer-vos riure. Ell, desde la tragedia al sàinet, no hi ha genre teatral que no cultivi, ni dificultat que no embesteixi, ni impossible que no intenti... Quant té la ploma corrent, no reconeix aturador ni obstacles y no para fins a tenir llesta una obra y conseguir fèrsela estrenar y aplaudir y tot de tant en tant... Recordis *Els dos crepuscles*, germana de *Fugint del nin* y dignes parentes les dugues de *La clínica del embut*...

Si, senyors. *La clínica del embut* també ha estat aplaudida, encara que no tant com les altres. Y saben per què no s'ha aplaudit tant? Perque *La clínica del embut* es un xich llarga, un xich difosa; potser un punt massa ignoscent... Respecte a tot lo altre, *La clínica* en rès desmereix de l'anomenada del senyor Godo.

Una cosa volem advertir: y es que aquell final del segon acte guanyaria moltíssim si en lloch de *senyalarlo* no més, se conseguís representariu ab tota vivesa y propietat. (Ben entès: sempre ab compte de no mullar al públich). No hi hauria manera, al menys, de simular-la una arruixada general? Avuy que tant avensats estém en escenografia, com no s'hi ha atinat en això? Fem aquesta advertencia ab tota llealtat, y sempre mirant al major lluhiment de l'obra, com correspon al crítich.

Bé. Que se n'apunti un'altra el senyor Godo. Un altra, de no tant èxit com les altres, però que's mereixia tenir-lo y que'l tindrà en les successives representacions: n'estém segurs. Mes; creyem que *La clínica*, ab el *bombo* corresponent de la empresa, faria temps als cartells de la casa. Ara, si estalvien el *bombo*, el públich no hi anirà y farà bé de no anarhi: aixís ensenyarà a còmichs y empresaris com s'han de tractar les obres que valen la pena. No vol dir res que una obra's porti l'oli: perque suri, també cal ajudar-la. Sinò, se'n va a fons y fa be d'anarhi, què tants romansos! Ella pren venjansa de part de l'autor. Podent donar *quartos*, dona buits a vessar.

No'ns podem estendre més senyalant mèrits, perquè tenim el temps comptat y l'espai ens manca y volem dir, abans d'acabar aquesta nota, quatre paraules sobre la interpretació de *La clínica*.

Les senyores Faura, Baró, Vallbé y Ferrer, forsa ajustades en els respectius papers. En Nolla y en Mer, plens de caràcter en uns personatges epissòdics. En Torelló y en Galceràn, molt enjogassats y riallers, tal com els corresponia. Eminent l'iscler Soler. Tant bé com sempre en Vinyas. Y tots els altres, forsa discrets, molt a tò sempre.

Ab tot, esperem que en les successives representacions, a mida que vagin fentse càrrech de les dificultats de l'obra, els actors de Romea, l'interpretaran ab més color y moviment. Tenim *Clínica* per dies si, com hem dit, raja la manguera, tal com te per obligació, y no falla'l bombo de la casa.

NOVETATS

Se veu que la comedia *Gent d'ara*, de tant durar als castells, ha tingut el dò de posar de broma als de Novetats. Diuen que se la rumien molt ben rumiada per farnos riure el dia d'ignoscents. Se conta que també hi haurà *detective*, y dels més famosos de la colla, ja que li farà d'apuntador un cert autor còmic que, ja fa alguns dies, va obtenir un gran èxit teatral. Diu que's roben gallines y'l *detective*'s posa en circulació y no's dona fins a rebre de valent.

Bon profit, y li perdonem la pallissa de bon grat, per *detective* que sigui, si consegueix, com ens sospitem, farnos passar una estona divertida.

La pobra Berta. Drama de mon, en tres actes, per Adrià Gual.

Fora *La pobra Berta* obra d'èxit sorollós si l'Adrià Gual, aixís com ha tingut l'acert de concebirla ample y poeticament y durla al teatre ab riquesa de color y esquisidesa en el diàlech, hagués cuidat un xich més d'esgrahonar les causes del dolor d'aquella ànima feble y desolada, evitantse, al mateix temps, de caure en les sensibles exageracions que's noten a partir de la segona meitat del segon acte.

Tal com està l'obra, som del parer d'un distingit crítich de teatres: se ressent tota ella d'aquell defectuós acte segon que li priva de resoltores ab la grandesa poemàtica, simbólica, que intenta l'acte tercer...

Diem això ab tot el respecte degut al autor, un dels més distingits dramaturchs de la terra; y a l'obra, concebuda, com hem apuntat, ab veritable emoció y duta al teatre ab una bona voluntat extraordinària.

El primer acte, plé de color, es sobri d'exposició y en ell s'hi apunta ja tota la tragedia. El tercer acte clou l'obra admirablement... Si fos possible refer el segon acte (no atiném còm, ni nosaltres som qui per atinarhi) estém segurs de que *La pobra Berta* guanyaria moltíssim.

Clos el capítol de càrrechs, foren molts y molt entusiastes els elogis que podríem cantar de l'obra. Diríem que'ls personatges son ben presos de la realitat y que, quan s'enlairen, assoleixen, en certes frasses, caràcter de representatiu; diríem que l'acció's desenrotlla ab pausa (artística pausa) y que certes escenes, per lo justes y fermes, se graven fonda y llargament a l'imaginació... Y diríem, encara, que aquell diàlech entre la pobra Berta y el boig captaire assoleix, en certs indrets, un aire de grandesa corprendor, que produheix veritable esgarriñansa; com si estessim escoltant, desde'l fons de la nostra miseria habitual, paraules de vida eterna...

Y ja mirant a més petits detalls molts altres elogis podríem cantar encara de *La pobra Berta*. Mes ja es sabut que de'n Gual se'n espera tot això y que'ns plau reconeixre que'ns ho dona cada dia ab més intensitat... Lo que no saltres hauríem volgut avuy es cantar incondicionalment *La pobra Berta*. No havent pogut ser, ens plan més ser ex'gents que no ampararnos en la consabuda indulgencia. En Gual qu'es dels que triomfen, mereix, en consecucencia, ser tractat ab dura justicia.

Respecte a l'interpretació, vagi un fort aplaudiment a la senyoreta Tressols. Poques vegades una actriu arriba tant enllà en esforços, en bona voluntat, en afany de triomfar de bella manera. El dia que la senyoreta Tressols consegueixi exteriorisar tot lo que porta dintre, tot lo que s'esforça admirablement per crear, ella serà una gran actriu.

Molt bé en Barbosa, en Vehil, en Tor y en Puiggarí. Y tots els altres, sempre correctes, sempre discrets, procurant ajudar ab el seu esforç, al bon conjunt de l'obra.

Quènto de Nadal. Teatre d'infants. Dos actes y tres quadros, per Apeles Mestres.

El poeta autor de la producció, l'eminent Apeles Mestres, ens priva de dirhi la nostra en aquesta obra. Ell, en uns hermosos versos que serveixen de pròlech a *Quènto de Nadal*, entrega actors y teatre als infants y ell mateix, amorosament, se posa a les ordres dels petits. Només per ells ha escrit la rondalla y a n'ells toca, en tot cas, dirhi lo que'n pensen, lo que'n senten; lo que la seva imaginació hi ha somniat y, en últim terme també, (oh, els petits crítichs!) les deficiències que hagin pogut trobarhi.

El dia de l'estrena, la opinió dels in-

fants va manifestarse entre esclats de alegria y sorolloses ovacions.. *Quento de Nadal*, donchs, complia maravillosament el fi pel qual l'havia contat el poeta. Aixís resta dir tot lo essencial. Mes nosaltres, malavesats a parlar massa, no sabem estarnos d'apuntar alguna de les coses que la rondalla va suggerirnos.

Primerament, una gran simpatia pel Teatre d'infants que ab tant acert acaba d'intentarse a Novetats. Mereixen, en aquest concepte, un aplaudiment entusiasta tots els que han contribuït al bon èxit de la proba.

Segonament, una lleugera observació; y es (ho diem ab tot el respecte degut al autor) que va semblarnos un xich llarch el primer quadro de l'obra... No podia intentarse representar *Quento de Nadal*, no en dos actes com ara, sino dividit en tres quadros, però formant un sol acte?...

(Veyeu, poeta? Ja hem caigut en la deria de criticar! Tant que voliem fugir-ne! Perdoneunos en gracia a la bona voluntat).

Les dugues decoracions de *Quento de Nadal* degudes al senyor Gimenez y Solà, revelen en l'autor, (debutant, segons referencies) innegables disposicions de pintor escenògraf. Foren forsa aplaudides, no sols per lo que valen sino per lo molt que prometen.

La interpretació y presentació de *Quento de Nadal* mereix, en tots sentits, incondicionals elogis. Els actors la representaren com presos d'aquella simpatia pels infants que amara tota l'obra... Ens agradaren moltíssim, particular y colectivament y el nostres aplaudiments s'ajuntaren als molts que reberen del públich diminut que omplia el teatre.

La «Nova Empresa de Teatre Català» ha donat mostres, posant aquesta obreta, de un gran acert y distinció que indubtablement sabrà agrahirli el públich.

Agrupacions y Societats

Centre Obrer Calasanci.—El drama escullit fou *Lo Pirata*, original den J. Ciurana. Hi ha un quart acte molt incorrecte. La interpretació anà molt arrodonida, vengentshi bona direcció per part del senyor Gost y secundat ab acert pels senyors Gomez, Morera (F. y M.), Salom y Morell. El senyor Fontfria... molt friu. Cal esmentar la decoració del senyor Fages, que fou aplaudida, degut més al

efectisme que a la mestria, puig els tochs del quadro del fons, se veuen clapejats de colorayna sense definició delicada. *Malehit somnil* es un passatemps que feu riure, no essent cosa mestre ni molt menys: els tipus no están ben dibuixats. Hi ha infinitat de xistos que s'han d'espurgar per arcaichs y inadequats: la prosa es vulgar, sense vibrar. Els aficionats feren lo que pogueren.

Ateneu Obrer del districte VI.—El senyor Jaume Llobera donà una conferencia sobre la grandiosa figura del genial Ricart Wagner, que fou premiada ab forts picaments de mans.

Buterpe y Centre del Priorat.—Aplegades les dugues entitats, celebràren diumenge passat una funció teatral, escullint les obres *A la lluna de Valencia* y *Un músich de Regiment*. L'interpretació de les obres, tret d'algunes escenes de conjunt que anaren fluïxes, lo demás feu riure y distreure al públich.

Esperém que'ls senyors Llebaria, Viñes, Florensa, Garreta, Farrés, Abelló y Pons ens donarán a conèixer obres de més empena. La direcció rès més que mitjana.

Academia Model.—La conferencia donada per don Jesús Fuentes versà sobre «Fulles d'or de l'història patria: 2 Maig 1808».

Les pàgines del conferenciant meresqueren justes lloanses per lo meritosos y brillants de construcció y bellesa. El senyor Fuentes Alcora fou sumament felicitat.

La vineta anirà a càrrech den Graells Castells ab el tema «La literatura sana a mans dels infants».

En parlarem.

GRACIA.—Centre Nacionalista Republicà. —La primera actriu senyora Dolors Marsal prengué part en la representació de *Mar y Cel* que en aquest Centre tingué lloch el diumenge passat, això va ésser suficient perquè s'omplís la sala d'espectacles de distingida concurrència, la que aplaudí frenèticament la hermosa tragedia den Guimerà, y el treball digne de lloansa, de tots els que la executaren. La senyora Marsal feula «Blanca» ab veritable pulcritut, el senyor Claramunt demostrà una vegada més ses envejables condicions d'artista, puig va fer un «Said» acabadíssim, tots els demás senyors Adrià, Tort, Rojas, Xuclà, Cullerell, Bertrán, Xaus, Serra y Martí, se portaren divinament. Nostra més sincera felicitació.

—Casino Artesà. —Aquesta important societat ens va volgué donar una mostra de lo molt qu'arrelat allà l'escola de Esperanto y l'avenç qu'ha fet, tenint en compte el poch temps que s'hi instal·là dita escola.

Perxó diumenge passat després de representarse *Juventut de l'Església* en la que s'hi distingiren los senyors Dornis, senyoreta Amat y els senyors Puig P. y T., Viladot y Germans Guilerà; posaren en escena el diàlech esperanto, *Edxigo Malarangita*, representat per els senyors Solsona y Puig T., el pú-

blich els escoltà ab forsa atenció y tant el senyor Solsona com el senyor Puig que digueren sos respectius papers ab molta comprensió, se feren mereixedors dels molts aplausos que se'ls hi tributaren.

La senyoreta Amat T., tocà al piano l'himne *La Espero* y acompanyà al senyor Franculi que cantà la cansó *La Voja*, guanyantse els honors de la repetició.

—Ateneu Catalanista.—Devant de nombrosa concurrència, representaren el passat diumenge la bonica comedia d'en J. Morató, *La fortuna boja*, que, llevat d'algunes escenes, anà bastant bé. La senyoreta Durán en la «Emilia» hi estigué ben en caràcter. La senyora Ugas no interpretà com calia el paper de «senyora Carolina», empró en algunes escenes sortí del pas. En Boquet (P.) bé, sobretot en el tercer acte. En Clariana, en el curt paper de «senyor Costa», inmillorable. Poques vegades l'haviem vist tan encaixat. En Claveras bé, com sempre. En Regàs fret en son paper de Rafel... No va entendre prou el caràcter del personatge. Secundaren ab acert la senyoreta Ugas y els senyors Boquet (E.) y Puig.

Pel dia de Nadal *La mà de mico* y *Jordi Erin*.

—Orfeó Gracienc.—Ab un escullidíssim programa, executat en el Círcol de Propietaris el dia 19 del present, aquest Orfeó obsequià als seus protectors. Baix la direcció del mestre en Joan Balcells, les tres seccions cantaren admirablement obres den Morera, Montes, Balcells, Borrás de Palau, Waelrant, Ravel y Mozart; estrenant dos madrigals den Roland de Lassus; *Oh! Eterna solitud de les altures*, den Pujol, *La dama d'Aragó* (cansó popular) Pecanins, *Enterro Balcells y Cansó de bressol* den Lamote, qui trobantse en el local tingué de dirigir la repetició, a prechs de la nombrosa y distingida concurrència.

La secció de senyoretas y noys cantaren obres den Saint-Saens y Civil y la secció d'homes, obres den Clavé.

L'incansable mestre Balcells, pot estar forsa satisfet del èxit obtingut, puig cada vegada qu'exibeix son Orfeó, el sentim millorat considerablement y ens esperansa a creure que el seu talent musical, lograrà col·locarlo en els primers llocs.

—La Filantropica.—La companyia infantil d'aquesta entitat, que dirigeix en Joan Beltral el dia 20 va fer la segona sortida ab *Gent de platja y Indis*; en la primera van demostrar forsa voluntat les nenes Abat y Samper y els nens Segalà, Puig, Carmona, Molina, Abat, Cais y Pico sobre tot aquest últim que feu un «Cipia» que no se li pot exigir més, si aixís segueix ha d'anar lluny. En la segona comedia s'hi distingiren les nenes Alamarja y Samper, el nen Segalà ab uns aires d'actor qu'encantan y els nens Molina y Carmona. Tots foren molt aplaudits.

Endevant y estudiar forsa qu'aixís se comensa.

El senyor Bertral recità el monòlech den Guimerà *Mestre Olaguer*, que si no hagués sigut l'inseguritat ab que deya, en certs moments, n'hauria tret més partit.

—Teatre Modern.—El dia 15 del corrent el quadro dramàtic del Casino Artesà, hi representà la comedia den E. Vidal *L'ase den Mora*, prenenthi part les senyoretas Loran, Amat, senyora Darnis y senyors Puig P. y T. Galindo, Abril y Gené, que'ns feren passar un bon rato.

SANT GERVASI.—Centre Autonomista Català.—El dia 20 posaren en escena, baix la direcció den Emili Sala, les comedies en un acte *Qui... compra maduixes* y *En Pau de les calces curtes*, molt ajustament interpretades per les senyores Loran, Sala, Vilaplana, Nogueret, Macià y Rita y senyors Sala, Bartrina, Serra, Oliveras, Rita y altres.

SANS.—Colegi de S. Lluís Gonsaga.—El dia 20, vingué la companyia dramàtica del Centre Moral Instructiu d'Hostafranchs y baix la direcció d'en Francesch Grau, posaren en escena el drama en 3 actes d'en Pere Boquet *Com les olives*. La representació anà molt ajustada especialment en el 3.er acte en el que ratllaren a bona altura tots els que hi prengueren part que son els senyors Grau, Fonelloso, Coll, Sorpedra, Sales, Barnadas, Pons y Bardaji. L'autor qu'es trobava en el públic tingué que sortir a rebre els aplaudiments que aquest li tributà, compartintlos ab els aficionats que ab tanta justesa havian interpretat l'obra. Totseguit posaren en escena *Un embolic de pretendents*.

Dels nostres Corresponsals

VENDRELL.—Com ve fents d'uns quants anys ensà, la societat coral «La Lira» ha organitzat una funció dramàtica pera'l dia de Nadal en el teatre del Casino Circo, la qual se compondrà d'un variat y escullit programa. Vegis les obres que's representaran: *La Morta*, quadro dramàtic d'en Pompeu Crehuat; *La colla de'n Pep Mata*, divertit sàinet de Ignasi Iglesias; un diàlech de R. Ramón Vidales; *Sense sogre*, graciós juguet d'Eduart Aulés. Com se veu, el programa es escullit, compost de quatre obres d'altres tan celebrats autors del teatre català.

Pera pendre part en dita funció s'ha contractat a les actrius senyores Marta Vallespir, Paquita Roca y Adela Antiga.

GIROÑA.—Diumenge passat, al «Orfeó Gironí» posaren en escena les comedies *El pnxo de la Bordeta* y *A cal jutge*. Ab les interpretacions de llurs papers s'hi lluhiren la senyora Boix y ls joves Patiño, Palol, Llinàs y Muela.

El senyor Pumarola com sempre, fent de pallaso.

SANT FELIU DE GUIXOLS. Teatre Vidal. El dijous dia 17 la companyia de J. A. PeyPOCH posà en escena *L'ordinari Henschel*.

En aquesta obra la senyora Baró va fer una veritable creació del paper d'Agné, lo mateix que'l senyor Capdevila en l'«Ordinari» va lluhir-se y el senyor Ginestet també va estar del tot ajustat; els demés van ajudar a la bona interpretació de la obra.

El decorat hermosíssim degut al pintor escenògraf senyor Castells.

VILAFRANCA DEL PANADÉS.—«La Principal» representarà el dia 25 *La Mare Eterna* y *La Planxadora*.

—«Lliga Industrial» organitzat per la «Secció Artística», repre-entaran el dia 26 (diada de San Esteve) *L'Hereu Escampa* y *Contrabando*.

—Col·legi de San Ramón.—En ensaig el melodrama en quatre actes *Sant Magi de Bu faganya* y les pesses *El baylet de la Masia*, *De dotse a una*, *L'Ultim anglès* y *Conveniences*, que seràn representades per alumnes del Col·legi, en la temporada teatral propera.

TARRAGONA.—«Ateneu de Tarragona».—El diumenge passat s'hi representà'l drama d'en Angel Guimerà *Sol... Solet...* per la companyia que dirigeix en Joan Lleal. La senyora Gandia feu una «Munda» plena de vida. Lo mateix havem de dir del senyor Sinca que'n feu un «Hipòlit» admirable, demostrant una vegada més possehir qualitats envejables. Els senyors Lleal y Capdevila molt bé. La senyora Sagues y els senyors Torres, Puntos Baradad (J. y G.) Fortuny y Maset ajudaren a arrodonir el conjunt.

Per fi de festa representaren *Renyines d'enamorats* de'n Lluís Millà.

El públich aplaudí ab entusiasme al final de tots els actes.

—Centre Federal.—El diumenge, dia 20, el quadro d'aquesta societat, va representar *Turrons y neules* y *Catalunya*. L'execució en conjunt passadora. Se distingiren els senyors Jové, Sans y Moratal.

BADALONA.—Teatre Espanyol. El diumenge passat tingué lloch en aquest teatre l'estrena del drama sensacional *Francis Square* o *el gran detective*, escrit pel jove d'aquesta ciutat senyor Enrich Clapés Massons. L'estrena d'aquesta obra despertà gran interès, car eren molts que sabien quí era l'autor ab tot y que'ls cartells amagaven el seu nom.

La sala del Espanyol estava plena quan comensà la representació de *Francis Square*.

Passà'l primer acte y el públich restà quiet. El según interessà en gran manera obligant al autor a presentarse a rebre'ls aplaudiments; continuant les mostres d'aprobació en el tercer, quart y darrer, en quin s'aixecà'l teló diferents vegades.

Que l'obra té algun defecte?... Es clar que'n té, però ningú negarà que's molt ben construïda, que'ls personatjes parlen ab molta

naturalitat, sobre tot en el primer acte ahont totes les escenes ne son veritablement arrencades.

La companyia Terradas-Casas presentà y posà la obra ab el gust y bona voluntat a que'ns té acostumats. El senyor Casas representà admirablement la figura del protagonista, sobressortint en la seva primera escena ahont estigué acertadíssim. El senyor Terradas donà una ajustada interpretació a «Mister Seller». Molt bé'l senyor Clapés en l'intel·ligent jove «Bernard»; Seus, molt en caràcter en l'«Efermens»: Castellà, lo mateix en l'«Hunter» y Navarro en el criat del detective; el senyor Bigas, feu la seva curta escena d'una manera acabada y els senyors Boix, Serrat, Campmany y Gatell representaren sos curts papers a la perfecció. Les senyores Guart, Sarbosa y Villalba podien saber millor el seu paper.

Felicitem al jove escriptor senyor Enrich Clapés Massons per la franca acullida que tingué la seva primera obra dramàtica esperant que no serà la darrera; però si que li aconsellem que no's dediqui a n'aquet genre.

Castor y Polux fou molt ben representat per la senyora Guart y senyors Clapés, Campmany, Boix y Navarro.

Pel dia de Nadal *Les garces* ab decorat nou y el diàlech *Un cop de teles*.

Aquest nombre DE TOTS COLORS reparteix, a més de les pàgines finals de folletí, les artístiques cobertes que hem ideat pera l'enquadrernació de

Gent d'ara.

Les persones que vulguin enquadrernada

Gent d'ara

poden, desde avuy mateix, presentar en aquesta administració (Passatge de Mercader, 10, interior), o en el kiosco DE TOTS COLORS, «Franco-Español», Rambla de les Flors, davant de ca'n Cuadros, tots els folletins y cobertes en bon estat y abonant 15 cèntims, se'ls entregará l'exemplar enquadrernat degudament.

Respecte als nostres suscriptors directes, rebràn enquadrernada, junt ab aquest nombre,

Gent d'ara.

La Redacció DE TOTS COLORS se complau en desitjar a tots els lectors d'aquesta Revista unes bones festes de fi y comensament d'any.

Bell es, en semblants diades, poder llsensar al vent una ampla salutació, sincera y noble, ab la seguretat de que serà ben acullida per tots quants, atents a la nostra tasca, ens han afavorit. Aixís, donchs, sápiquen els nostres llegidors que en aquets dies de descans, DE TOTS COLORS els felicita y vetlla per un nou y espléndit recomensament.

Cavallería Rusticana

De la visita dels Tolosenchs a la nostra ciutat, sembla que'n vindrá per la próxima primavera un gran aconxeixement teatral. Se tracta, com ja sabrán els nostres llegidors, per la premsa diària, de donar al teatre grech de l'hermós Parch Güell una representació del *Edip Rey* de Sótoeles. S'encarregarà de la mateixa el doctor Charry director del teatre de la Natura de Tolosa y en ella hi pendrán part els més eminents actors de la Comedia francesa. El doctor Charry demana apoyo a la premsa barcelonina; comti ab el nostre, modest, però ferm y decidit.

Però hi ha més. Se tracta també de donar en francés y com obsequi a Barcelona, una representació d'una obra teatral catalana, joya de la nostra art escènica, deguda a la ploma d'un jove autor, qual nom ja diríem sino temessim pecar d'indiscrets. L'obra aquesta ha sigut traduhida al francés per un eminent català, quin nom callém també per no creure oportú llsensarlo al públich abans d'hora.

Ens alegrariem de que fossin un fet semblants propòsits.

Rosa Bernd

Hem visitat, corresponent a l'atenta in-

vitació dels germans Amat, el despaig d'Art Decoratiu que acaben d'obrir al carrer de Santa Agna, 25.

En la decoració del nou local donen mostres els germans Amat de molt bon gust y esquisida correcció. El devanter de l'establiment es decorat ab trassa y distinció y l'interior de la botiga referma la impressió rebuda ab una pila de detalls distingidíssims que revelen l'amor y acert ab que s'ha dut a terme l'instalació del despaig.

Diverses exposicions d'art que, desde l'obertura del nou establiment anirán celebrantshi, contribuirán a fer de la casa dels germans Amat un lloch ab el que deurà comtarse sempre que's parli dels locals barcelonins destinats a donar mostres del desenrotllo y avens de les arts plàstiques.

Felicitem als germans Amat y desitgem per ells la bona sort que's mereixen ara que s'han decidit a dur definitivament els seus esforços y aptituds al art decoratiu pel qual, sens dubte, posseeixen extraordinaries condicions.

Cavallería Rusticana

El prop-passat diumenge donà en el teatre de Novetats el notable crítich teatral senyor Bernad y Durand la seva anunciada conferència que duya per lema «La Expressió social del Teatre».

Comensà el disertant descrivint la importància que l'obra dramàtica té pera fennos coneixe les costúms dels nostres avant-passats, molt més, al seu modo d'entendre, que les fredes pàgines de la historia, car vindrà un día—digué el senyor Bernad—que pera reconstruir una civilitació morta, fixarem preferentment la nostre atenció al estudi del teatre que'ns ha legat que al dels monuments, monedes y medalles, com s'ha fet fins ara. Després de definir, ab gran precisió y justesa lo que la paraula «poeta» significa, se ocupà dels tres elements que integren l'obra dramàtica: l'home, la relació social y l'acte, y ab paragrafs admirables per la forsa de la seva lògica, els analisà detingudament, demostrant coneixe el teatre, aixís l'antich com el modern, per les seves arrels.

Al acabar el senyor Bernad y Durand

